

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Кушнерук В.В.

Науковий керівник – Гавриличенко Є.В., канд. екон. наук

У будь-якій будівельній організації важливе місце займають матеріальні ресурси, які є засобами виконання будівельних контрактів. Матеріальні ресурси будівельних підприємств відіграють важливу роль через безперервну участь як у виробничому, так і невиробничому процесах. Найбільшою складовою матеріальних ресурсів підприємства складають основні засоби. Від ефективності організації обліку основних засобів підприємства залежить рівень ефективності процесу управління ними.

В методичному аспекті облік основних засобів будівельного підприємства є однією із найскладніших ділянок обліку. Це пов'язано у першу чергу зі специфічними особливостями функціонування підприємств будівельної галузі:

- 1) тривалий термін виробництва продукції;
- 2) нерухомість будівельної продукції;
- 3) залежність від природно-кліматичних умов;
- 4) індивідуальний характер будівництва;
- 5) віддалення об'єктів будівництва від керівництва;
- 6) наявність допоміжного виробництва;
- 7) особливі умови розрахунку за будівельними контрактами та наявність великої кількості учасників.

Незважаючи на специфічність обліку в будівництві, в його основі лежать загальноприйняті принципи і стандартні рахунки. Так, основні правила ведення бухгалтерського обліку основних засобів на будівельному підприємстві регламентовані П(С)БО 7 «Основні засоби» згідно якого основні засоби - це матеріальні активи, які утримуються підприємством з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

В свою чергу існують такі особливості в організації обліку будівельного підприємства:

- застосування специфічної будівельної первинної документації (Акти, журнали, кошториси, довідки та ін.);
- формування розгорнутої пооб'єктної аналітики;

- необхідність у частій в реєстрації (зняття з обліку) відокремлених підрозділів;

- особливості у проведенні інвентаризації, в результаті чого виникають труднощі, що пов'язані зі специфікою застосовуваних матеріалів, роз'єднаністю складів, об'єктів і т.д.;

- необхідність в розробці спеціальних облікових алгоритмів для обліку окремих видів витрат у зв'язку з наявністю специфічних будівельних витрат.

До складу основних засобів будівельного підприємства можуть входити такі специфічні основні засоби, як: будівельні машини і механізми, тимчасові титульні споруди і будівлі, будівельний механізований інструмент.

В будівництві виокремлюють наступні способи експлуатації основних фондів, що впливають на процес організації їхнього обліку:

- активна форма, яка включає такі напрями:

- 1) нетривале зберігання і переміщення об'єктів на будівельний майданчик;

- 2) монтаж обладнання на будмайданчику;

- 3) безпосереднє використання.

- пасивна форма - консервація об'єктів, в яких тимчасово немає виробничої необхідності.

Таким чином, при організації обліку основних засобів будівельного підприємства необхідно враховувати складові процесу їхньої експлуатації. Так, облік основних засобів будівельного підприємства повинен бути організованим за наступними напрямками:

- облік фактичної наявності;

- облік руху (надходження і вибуття) основних фондів;

- облік внутрішнього переміщення;

- облік відтворення (технічного обслуговування, ремонт і модернізація);

- облік консервації основних фондів ;

- облік амортизації основних фондів;

- облік переоцінки основних засобів;

- облік оренди основних фондів;

- облік страхування основних фондів;

- облік капітальних інвестицій.

Саме такий підхід до організації обліку основних засобів на підприємстві здатний сформулювати ефективне обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами підприємства будівельної галузі.